

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

—

AAN: De korpsbeheerder van het Regionaal Politiekorps
Amsterdam-Amstelland;

de politievakorganisaties ANPV, APV en NPB,
deel uitmakend van de Regionale Commissie
voor georganiseerd overleg in de
Politieregio Amsterdam-Amstelland.

Bijlagen:

Verslag hoorzitting d.d. 17 januari 2003;
pleitaantekening NPB;
brief ACP d.d. 21-10-2002;
brief VMPH d.d. 10-10-2002;
brief OR d.d. 14-10-2002.

AAC/03.00001
AAC.76

Onderwerp:

Advies AAC.76.

De politievakorganisaties ANPV, APV en NPB, toegelaten tot de Regionale Commissie voor georganiseerd overleg in de politieregio Amsterdam-Amstelland (hierna te noemen: politievakorganisaties), hebben bij brief van 11 november 2002, binnengekomen 13 november 2002, een adviesaanvraag ingediend bij de Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst, inzake een tussen hen en de korpsbeheerder (hierna te noemen: werkgever) gerezen geschil omtrent de vraag in hoeverre het onderwerp representatie behoort tot de competentie van de Ondernemingsraad dan wel tot de competentie van het Regionaal Georganiseerd Overleg. De adviesaanvraag van de politievakorganisaties is ingeschreven onder nummer AAC.76.

HET GESCHIL.

Blijkens de adviesaanvraag van de politievakorganisaties van 11 november 2002 betreft het in casu geen geschil van inhoudelijke aard, maar handelt het zich in kwestie over de formele vraag in hoeverre het onderwerp representatie tot de competentie van de Ondernemingsraad behoort dan wel tot de competentie van het Regionaal Georganiseerd Overleg. Aan de orde is de vraag aan welke overlegtafel genoemd onderwerp besproken dient te worden.

Daarnaast wordt in de adviesaanvraag melding gemaakt van het feit dat de werkgever zich op het standpunt heeft gesteld dat de politievakorganisaties in hun adviesaanvraag niet ontvankelijk zijn, aangezien, op grond van artikel 26, lid 3, van het Besluit Overleg en Medezeggenschap Politie 1994 (hierna te noemen: BOM) slechts de Regionale Commissie als geheel bevoegd is tot het inwinnen van advies. Nu twee politievakorganisaties, namelijk de Algemeen Christelijke Politiebond (ACP) en de Vereniging van Middelbare en Hogere Politieambtenaren (VMHP), het onderwerp representatie geen onderwerp van overleg vinden voor het Regionaal Georganiseerd Overleg, zou, naar het oordeel van de werkgever, artikel 26, lid 3, van het BOM toepassing missen. Tevens wordt door de politievakorganisaties gewezen op het feit dat de werkgever van oordeel is dat representatie een onderwerp van overleg is tussen de korpschef en de ondernemingsraad en dat aldus het onderwerp (reeds) uitputtend is geregeld in een dienstvoorschrift dat op 4 juni 2002 is bekend gemaakt.

Standpunt politievakorganisaties.

Blijkens hun adviesaanvraag zijn de politievakorganisaties van oordeel dat het onderwerp representatie zonder meer is te brengen onder de reikwijdte van artikel 13, lid 1, van het BOM. Volgens de politievakorganisaties klemmt dat des te meer nu een absoluut verbod tot het dragen van gelaatspiercings en zichtbare tatoeages een inperking is van grondrechten en hiermee een (te) verregaande inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer. Zeker nu in bepaalde gevallen gelaatspiercings vanuit een religieuze opvatting gedragen (kunnen) worden. Ten aanzien van andere sieraden, niet zijnde gelaatspiercings geldt géén absoluut verbod, maar wordt slechts het dragen ervan uit veiligheidsoverwegingen ontraden. Volgens de politievakorganisaties schept een dergelijk ongerechtvaardigd onderscheid willekeur in beleid en raakt rechtstreeks het algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar. Naar stellige overtuiging van de politievakorganisaties is het niet aan de korpsbeheerder en/of de politievakorganisaties om te bepalen welk onderwerp in welk gremium onderwerp van overleg behoort te zijn, nu dat een zogenaamde kwestie van openbare orde is. Dat betekent aldus dat het niet ter vrije beoordeling van partijen staat, maar volgt uit de desbetreffende wettelijke regeling.

Ter hoorzitting hebben de politievakorganisaties in aanvulling op hun adviesaanvraag onder meer aangevoerd dat het thans geformuleerde dienstvoorschrift in hun ogen duidelijk te zeer én onnodig beperkend is voor de ambtenaar en dat zij met hun adviesaanvraag beogen alsnog volgens de regels van het BOM het onderwerp representatie in het RGHO met de korpsbeheerder te bespreken en te regelen.

Met betrekking tot de ontvankelijkheid hebben de politievakorganisaties ter hoorzitting aangevoerd dat de onderhavige adviesaanvraag, in weerwil van het door de korpsbeheerder ingenomen standpunt, wel degelijk ontvankelijk is te achten. Naar hun mening geeft de korpsbeheerder op dit punt een te beperkte en te strikt grammaticale uitleg aan artikel 26, lid 3, van het BOM. Wanneer

artikel 26, lid 3, in de context van het gehele besluit wordt gezien en beoordeeld, kan slechts tot de conclusie worden gekomen dat de bevoegdheid tot het inwinnen van advies aanwezig is, zodra een meerderheid van de Regionale Commissie dat wenst. Vaststaat dat de onderhavige adviesaanvraag door een meerderheid van de Regionale Commissie is gedaan, namelijk door drie van de vijf vakorganisaties. Een belangrijke aanwijzing voor dit standpunt vinden de politievakorganisaties in de regel dat op basis van artikel 19, lid 1, van het BOM, de Regionale Commissie bij meerderheid van stemmen beslist of een voorstel ten uitvoer wordt gebracht.

Standpunt werkgever.

Bij brief van 2 december 2002 is namens de korpschef, tevens voorzitter van het overleg met de Regionale Commissie voor georganiseerd overleg in politieambtenarenzaken (RCGOP), gereageerd op de adviesaanvraag van de politievakorganisaties. Hierin wordt onder meer aangevoerd dat op grond van artikel 26, derde lid, BOM, uitsluitend “de voorzitter en de Commissie” bevoegd zijn tot het inwinnen van advies, waarbij, naar de mening van de werkgever, “de Commissie” moet worden verstaan als “de voltallige Commissie”. Ware dit anders en zou de wetgever voor ogen hebben gestaan de bevoegdheid tot het inwinnen van advies ook aan één of meer afzonderlijke verenigingen van ambtenaren toe te delen, dan zou hij zich hier immers ongetwijfeld bediend hebben van de omschrijving die ook elders, zoals in het voorgaande artikel 25, wordt gebezigd: “één of meer van de tot de Commissie toegelaten verenigingen van ambtenaren. Nu het advies niet wordt ingewonnen door “de Commissie”, maar slechts door een drietal daartoe toegelaten verenigingen van ambtenaren, is de werkgever van mening dat zij daartoe de bevoegdheid ontberen.

Dit vastgesteld hebbende komt de werkgever niet toe aan een inhoudelijke reactie op onderwerp en inhoud van geschil. Ten overvloede wordt door de werkgever onder meer aangevoerd dat naar zijn mening tussen een drietal verenigingen van ambtenaren en hemzelf niet in geschil kan zijn of een aangelegenheid een onderwerp van overleg met hetzij de OR hetzij het RGO vormt. Het geschil kan slechts betrekking hebben op de vraag of de onderwerpelijke aangelegenheid onderwerp van overleg met het RGO vormt. De vraag of een aangelegenheid, al dan niet daarnaast, onderwerp van overleg met de OR vormt onttrekt zich zijns inziens aan de bemoeienis van het RGO en laat zich uitsluitend door de Wet op de ondernemingsraden beantwoorden. Naar de mening van de werkgever moet de conclusie derhalve zijn dat het drietal van verenigingen van ambtenaren niet in hun adviesaanvraag inzake het door hen geformuleerde onderwerp ontvangen kunnen worden

OVERWEGINGEN.

Tijdens de hoorzitting van de commissie op 17 januari 2003 hebben partijen in aanvulling op de schriftelijke stukken hun standpunt inzake het onderhavige geschil nader toegelicht. Van de zijde van de politievakorganisaties is ter hoorzitting een pleitnotitie aan de commissie overgelegd, die als bijlage aan dit advies is gehecht. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat eveneens bij dit advies is gevoegd en geacht wordt hiervan deel uit te maken.

Op grond van de haar ter beschikking staande stukken en op grond van hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, heeft de commissie het volgende in haar beschouwingen betrokken.

Gelet op de brief van 2 december 2002 van de werkgever aan de commissie, waarin wordt geconcludeerd dat nu drie van de vijf politievakorganisaties een adviesaanvraag hebben ingediend, zij op grond van het bepaalde in artikel 26, derde lid, BOM, niet inzake het door hen geformuleerde onderwerp ontvangen kunnen worden, dient de commissie allereerst een oordeel uit te spreken over het feit of de politievakorganisaties ontvankelijk zijn in hun adviesaanvraag. Hiertoe overweegt zij het volgende. Ondanks het redactionele verschil tussen artikel 25, BOM, en artikel 26, derde lid, BOM, is de commissie van oordeel dat de werkgever in deze een te beperkt standpunt inneemt en daarin voorbij gaat aan artikel 19, eerste lid, BOM, waarin is bepaald dat het standpunt van de Regionale Commissie wordt bepaald bij eenvoudige meerderheid van stemmen, waarvan in casu sprake is, nu drie van de vijf politievakorganisaties zich hebben uitgesproken voor het inwinnen van advies aan de commissie. Daarenboven wordt door de werkgever in deze geen acht geslagen op artikel 27, eerste lid, BOM, waarin is bepaald dat het verzoek om advies wordt ondertekend door de deelnemers aan het overleg die zich voor inwinning van het advies hebben uitgesproken. Mede gelet hierop en het bepaalde in artikel 19, eerste lid, BOM, bestaat naar het oordeel van de commissie, in tegenstelling tot het door de werkgever ingenomen standpunt, geen noodzakelijkheid dat alle deelnemers aan het Regionaal Overleg zich voor inwinning van advies hebben uitgesproken. Daarenboven is het vast beleid van de commissie zowel een verzoek om advies als om arbitrale uitspraak in behandeling te nemen, indien een eenvoudige meerderheid van de Regionale Commissie haar daartoe heeft verzocht. Het bovenstaande in beschouwing nemende, verklaart de commissie de politievakorganisaties ontvankelijk in hun adviesaanvraag.

Ten aanzien van het tussen partijen gerezen formele geschil over de vraag in hoeverre het onderwerp representatie behoort tot de competentie van de OR dan wel tot de competentie van het RGO, constateert de commissie dat in casu sprake is van een grijs gebied, waarin zowel artikel 13, eerste lid, BOM, als artikel 23, tweede lid, van de Wet op de ondernemingsraden van gelding zou kunnen zijn. Het eerstgenoemde artikel bepaalt dat over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaar, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, die uitsluitend het regionaal politiekorps betreffen (.....) niet wordt beslist dan nadat daarover door of namens de korpsbeheerder overleg is gepleegd met de Regionale Commissie. Het genoemde artikel uit de Wet op de ondernemingsraden daarentegen bepaalt dat, voor zover hier van belang, in de overlegvergaderingen (van de OR) aangelegenheden, de onderneming betreffende, aan de orde worden gesteld, ten aanzien waarvan hetzij de ondernemer, hetzij de OR overleg wenselijk acht. Beide artikelen zijn zeer algemeen van aard en omvatten een breed toepassingsgebied. Het vorenstaande in beschouwing nemende ziet de commissie zich gesteld voor de vraag of de werkgever in redelijkheid heeft kunnen beslissen het

onderwerp representatie met de OR te bespreken en het resultaat hiervan op 4 juni 2002 in een dienstvoorschrift bekend te stellen. Hiertoe overweegt zij het volgende.

Zowel uit de haar ter beschikking staande schriftelijke stukken als uit hetgeen ter hoorzitting is verklaard, stelt de commissie vast dat het onderwerp representatie langdurig is behandeld in de OR, hetgeen heeft geresulteerd in een dienstvoorschrift waaraan de OR zijn instemming heeft gegeven. Vorenstaande impliceert dat de OR niet slechts om advies is gevraagd, maar dat zij van haar veel verdergaande recht van instemming gebruik heeft kunnen maken. Naar het oordeel van de commissie blijkt hieruit tevens dat het onderwerp grondig, uitputtend en correct in de OR is behandeld. Daarnaast is het de commissie gebleken dat de politievakorganisaties tijdens genoemde langdurige behandeling van het onderwerp in de OR, hoewel daarin vertegenwoordigd, geen nadrukkelijk protest hebben laten horen over het feit dat deze aangelegenheid in de OR en niet in het RGO bespreking vond. De bezwaren van de drie politievakorganisaties, die een verzoek om advies hebben ingediend, zijn pas nadrukkelijk naar voren gebracht op het moment dat het onderwerp in de OR was afgeprocedeerd. Uit de haar ter beschikking staande schriftelijke stukken concludeert de commissie dat twee van de vijf politievakorganisaties, de VMPH en de ACP, respectievelijk bij brief van 10 oktober en 21 oktober 2002 aan de werkgever kenbaar hebben gemaakt dat het onderwerp representatie niet in het RGO behandeld behoeft te worden, dat zij zich kunnen vinden in het inmiddels tot stand gekomen dienstvoorschrift en geen behoefte hebben aan een principiële discussie hierover in het RGO. Bij brief van 14 oktober 2002 heeft de OR aan de werkgever medegedeeld dat indien de OR gedacht had dat het onderwerp representatie bij het RGO thuishoorde, hij dit niet met hem in de OR zouden hebben besproken.

Gelet op de onduidelijkheid in de van toepassing zijnde regelgeving, het feit dat het onderwerp uitputtend en grondig door de werkgever in de OR is besproken, hetgeen heeft geresulteerd in een werkbaar dienstvoorschrift waaraan de OR zijn instemming heeft gegeven en het feit dat de politievakorganisaties tijdens de behandeling in de OR geen nadrukkelijk protest tegen deze gang van zaken hebben aangetekend, is de commissie van oordeel dat de werkgever in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen en het derhalve niet noodzakelijk is het onderwerp alsnog in het RGO te behandelen.

ADVIES.

De commissie adviseert het dienstvoorschrift nr. 06.00.2 betreffende kleding en representatie van 4 juni 2002 in stand te laten en op zeer korte termijn, zoals eveneens wordt aanbevolen in de CAO-politie 2001-2003, een agendacommissie in te stellen bestaande uit een vertegenwoordiging van de werkgever, het RGO en de OR, waarin zal worden afgesproken welke onderwerpen, waar, wanneer en op welke wijze zullen worden besproken. Indien over een te behandelen onderwerp geen overeenstemming bestaat in welk gremium het behandeld dient te worden, functioneren de geschillenregelingen zoals die in het BOM en de WOR voorkomen.

's-Gravenhage, januari 2003.

De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst,

prof.mr. J. de Ruiters,
voorzitter,

Th.H. Dragt,
secretaris,

prof.dr. W. van Voorden,
lid,

prof.mr. I.C. van der Vlies,
lid,

prof.mr. P.F. van der Heijden,
plv. lid,

drs. J.S. Timmer,
bijzonder lid.